

INTEGRÁLT VÍZHÁZTARTÁSI TÁJÉKOZTATÓ ÉS ELŐREJELZÉS

2016. március

- kivonat -

Készítette:

az

Országos Vízügyi Főigazgatóság
Vízjelző és Vízrajzi Főosztály
Vízrajzi Monitoring Osztálya

és az

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

Budapest, Szeged
2016. március 5.

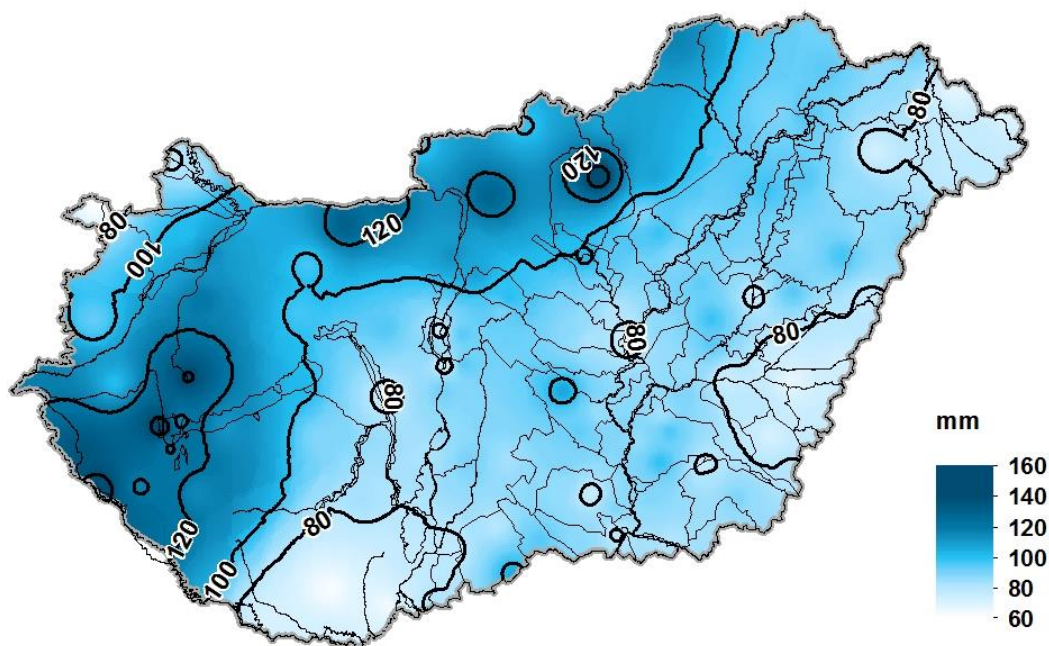
1. HELYZETÉRTÉKELÉS

Csapadék

2016 februárjában a rendelkezésre álló adatok szerint az ország területére lehullott csapadék mennyisége 62 mm (Sopron-Fertőrákos) és 153 mm (Letenye) között alakult. Az országos területi átlagérték 93 mm volt, ami 64 mm-rel (212%-kal) több a viszonyítási időszak (1971-2000) február havi átlagánál.

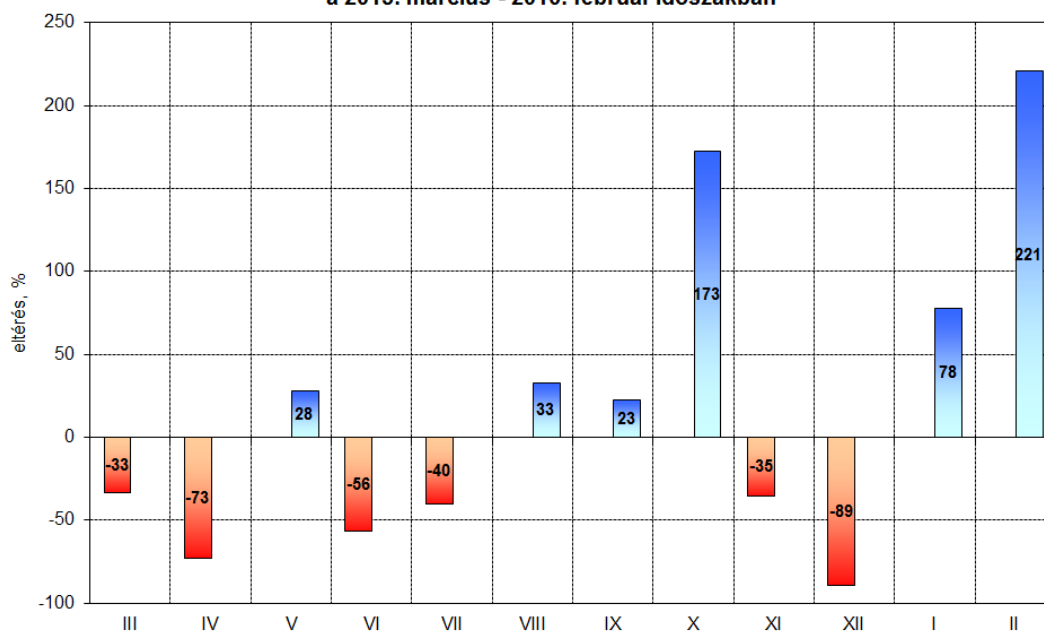
A február havi csapadékmennyiség az ország egész területén meghaladta az átlagot. Országos áttekintésben a februári átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadéktöbblet (117 mm) Zalaapáti állomáson fordult elő.

A 2016. február havi csapadékösszeg területi eloszlása

Az alábbi szövegközi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi átlagtól való relatív eltérését.

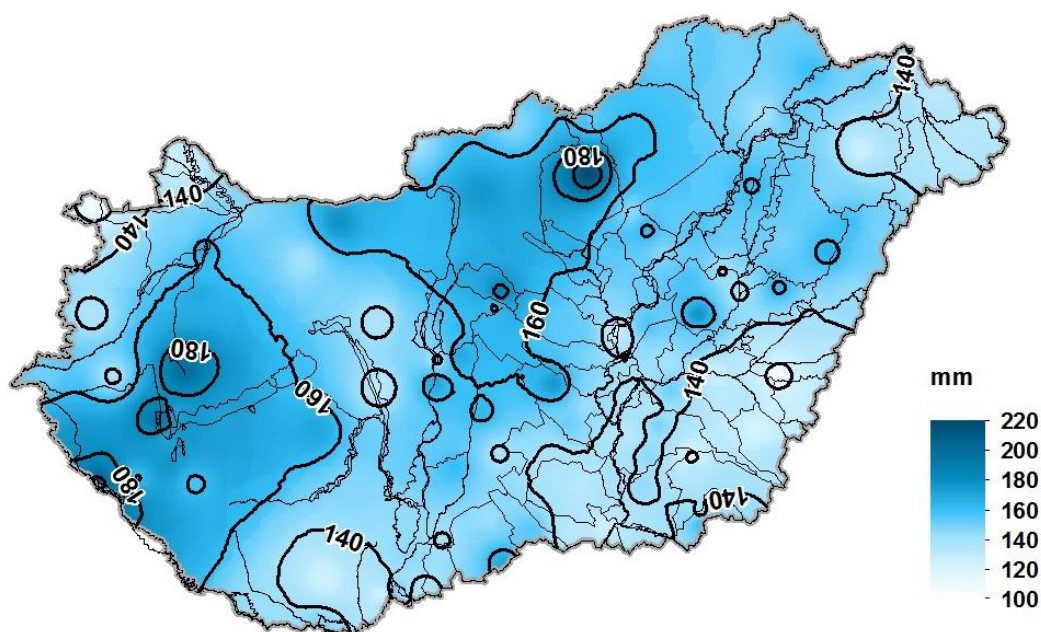
A havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (%) a 2015. március - 2016. február időszakban

A 2016. január-február időszakban lehullott csapadék mennyisége 111 mm (Vésztő) és 216 mm (Kékestető) között alakult, az országos területi átlagérték 150 mm volt, ami az időszakos átlagnál 89 mm-rel (146%-kal) magasabb.

Országos áttekintésben a január-február időszakban az átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadéktöbblet (100-133 mm) a Dunántúl középső és délnyugati részén, valamint a Komárom-Dunaújváros-Kecskemét-Eger vonaltól északra eső területen fordult elő.

A 2016. január-február havi csapadékösszeg területi eloszlása

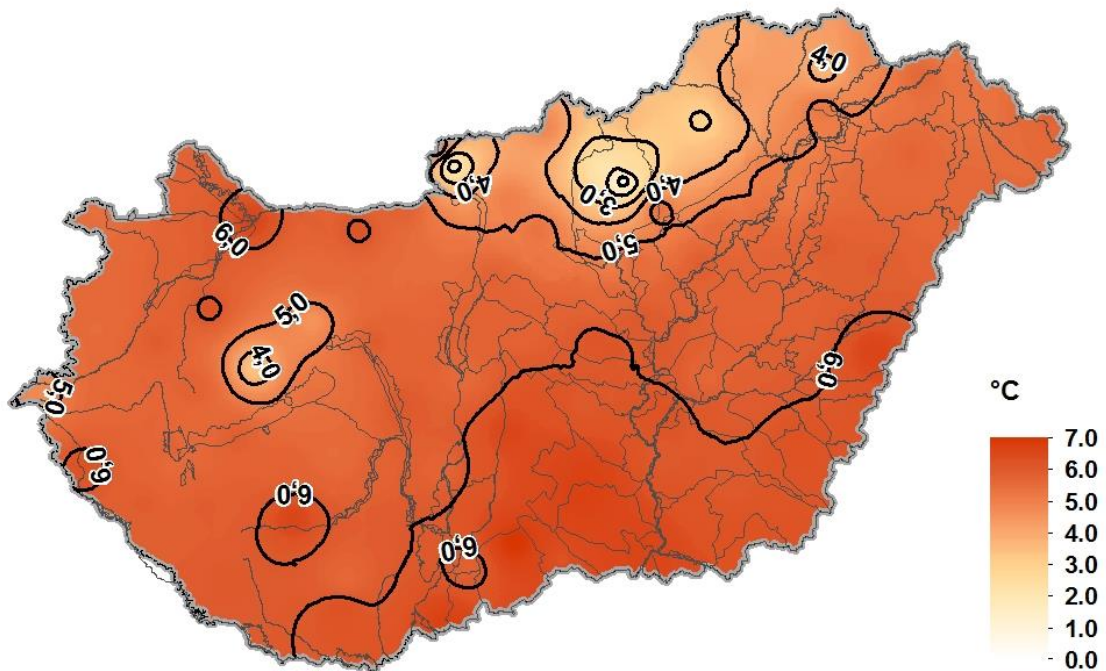
Léghőmérséklet

A február havi középhőmérséklet $0,7^{\circ}\text{C}$ (Kékestető) és $6,7^{\circ}\text{C}$ (Jánoshalma) között alakult, az országos területi átlagérték $5,5^{\circ}\text{C}$ volt, ami a sokévi (1971-2000) februári átlagnál $4,8^{\circ}\text{C}$ -kal magasabb volt.

A havi középhőmérséklet az ország egész területén meghaladta az átlagot.

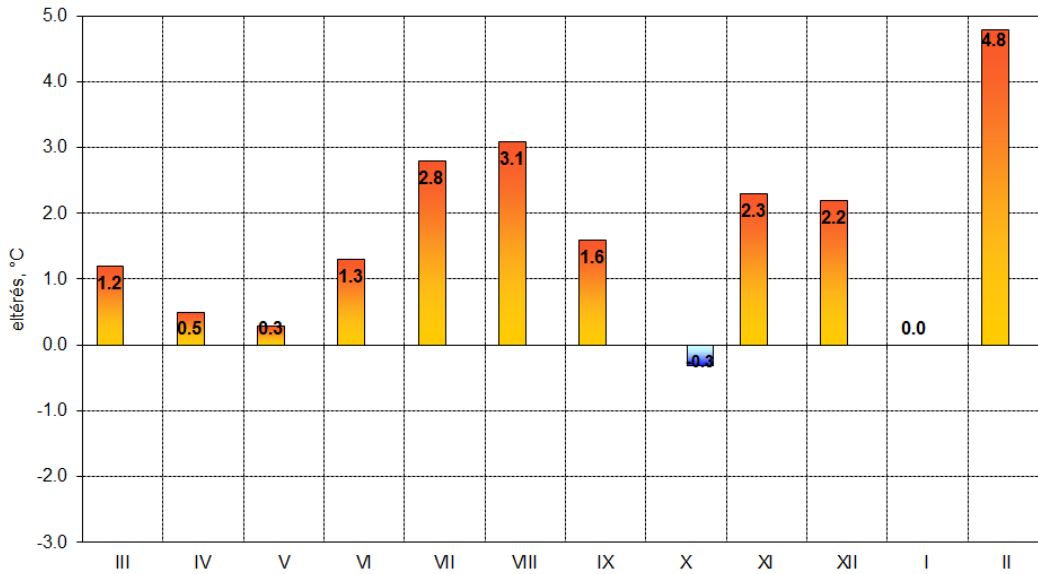
Országos áttekintésben az átlagos február havi középhőmérséklethez képest a legnagyobb pozitív eltérés ($5,7^{\circ}\text{C}$) Körösszakál állomáson fordult elő.

A 2016. február havi középhőmérséklet területi eloszlása

Az alábbi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi átlagtól való eltérését.

A havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (°C) a 2015. március - 2016. február időszakban

Talajnedvesség

Síkvidékeinken a talajok legfelső (0-20 cm-es) rétegének nedvességtartalma február végén az egy hónappal korábbi állapothoz képest kissé tovább növekedett. A 0-20 cm-es talajréteg nedvességtartalmát síkvidékeinken a telített állapotot elérő sokfelé azt meghaladó (a túltelített állapotra utaló) értékek jellemezték.

A 20-50 cm közötti talajréteg nedvességtartalma februárban kissé növekedett. Síkvidékeink teljes területén ennek a talajrétegnek a nedvességtartalmát a túltelített állapot jellemezte.

Az 50-100 cm-es talajréteg nedvességtartalma februárban kissé növekedett. Síkvidékeink teljes területén ennek a talajrétegnek a nedvességtartalmát a túltelített állapot jellemezte.

Talajvíz

Magyarország síkvidékein februárban emelkedett a talajvízszint: 0-25 cm emelkedés mutatkozott a Tiszántúl északkeleti felén, a Körös-Maros köze déli részén, a Duna-Tisza köze magasabb térszínein, a Jászságban, a Mezőföld északnyugati részterületén, a Dráva-menti síkság keleti és nyugati peremterületén, a Kisalföld nyugati és déli részén. 25-50 cm emelkedés alakult ki a Bükk és a Zempléni-hegység előterében, a Bodroglóközben, a Tisza völgsíkján Záhonytól Csongrádig, a Nagykunság és a Körös-Maros köze északi részén, a Duna-menti síkság területén, a Mezőföld és a Kisalföld keleti felén illetve a Dráva-menti sík központi területén. Egyes körzetekben 50 cm-t meghaladó talajvízszint-emelkedés is jelentkezett.

Az 1971-2000. közötti időszak február havi átlagértékénél alacsonyabban helyezkedett el a talajvíztükör a Duna-Tisza köze hátsági térszínein, a Mátra előterében és a Felső-Tisza vidéken. A Dunántúlon a Kisalföld északnyugati peremvidékén, a Mezőföld déli részén és a Dráva-menti síkság egyes körzeteiben. A legnagyobb (200-300 cm, helyenként azt meghaladó) eltérések továbbra is a Duna-Tisza köze északnyugati és délkeleti részén, a déli országhatár mellett, továbbá a Mátra előterében jelentkeztek.

A viszonyítási időszakban jellemzően magasabban helyezkedett el a talajvíztükör a Tisza völgsíkján a Sajó torkolatától a déli országhatárig, a Körös-Maros köze nyugati, déli és délkeleti részén, a Duna-menti síkság északi felén, a Mezőföld és a Dráva-menti síkság területének csaknem egészén. A változások területi átlaga többnyire kisebb volt 50 cm-nél, egyes körzetekben 100 cm-nél nagyobb különbség-értékek is előfordultak.

A síkvidékek országos területi átlagértéke alapján a talajvíztükör az elmúlt hónapban az 1971-2000. közötti időszak február hónapjai átlagértékénél mintegy 20 cm-rel alacsonyabban helyezkedett el.

Belvízi helyzetértékelés

2016 februárjában országos összesítésben a belvízrendszerek közötti vízforgalom mennyisége 333,24 millió m³ volt, ami 197,45 millió m³-rel (145%-kal) haladta meg az előző havi értéket. A február havi vízforgalom részben a felszíni vízfolyásokból a belvízrendszereken átvezetett vízmennyiség volt.

A hónap folyamán valamennyi VÍZIG működési területén előfordult belvízelöntés. A belvízelöntések maximális kiterjedése országos összegben 81963 ha volt.

A tározókban visszatartott víz mennyisége 2016 februárjában országos összesítésben az egy hónappal korábbi értékhez képest 22,71 millió m³-rel (mintegy 32%-kal) növekedett.

2. ELŐREJELZÉS

Időjárás-előrejelzés

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2016. február 15-én kiadott hosszú távú meteorológiai előrejelzése szerint a március az átlagosnál melegebb és átlagosan csapadékos, az április az átlagosnál kissé melegebb és kissé szárazabb, a május átlagos hőmérsékletű és az átlagosnál szárazabb lesz.

A havi középhőmérséklet és a havi csapadékösszeg országos átlagértékei az alábbi előrejelzett értékközökben várhatók (zárójelben a sokévi átlagokat tüntettük föl):

Hónap	Havi középhőmérséklet [°C]	Havi csapadékösszeg [mm]
március	4,8 – 7,3 (5,4)	15 – 50 (32)
április	9,7 – 11,5 (10,3)	30 – 60 (46)
május	14,2 – 17,2 (15,6)	30 – 70 (61)

Az OMSZ 2016. március 4-én kiadott középtávú előrejelzése szerint a következő 10 napos időszakban változékony, kora tavaszi időjárásra lehet számítani. Számottevő mennyiségű – területi átlagban 10 mm/nap értéket elérő vagy meghaladó – csapadéokra a jövő hét elején többfelé lehet számítani. Ezt követően az időszak végéig a csapadékhajlam fokozatosan csökken. A napi középhőmérséklet az előrejelzési időszak első napjaiban évszakos átlag

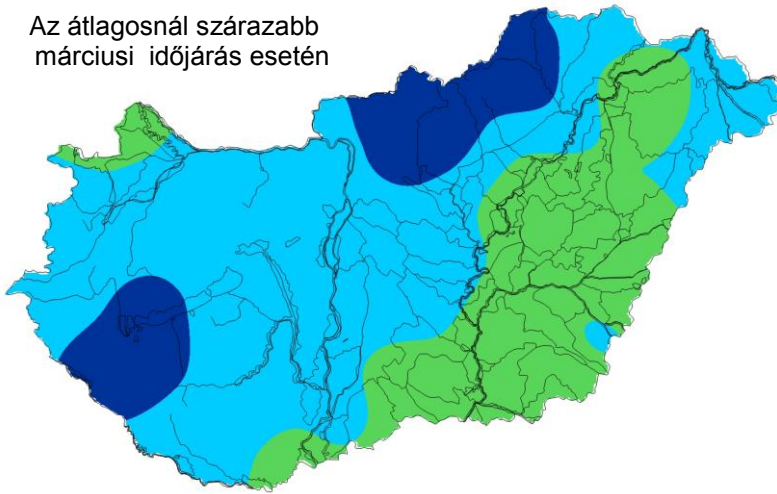
felett valószínű. A jövő hét elejétől mérsékelt lehűlés várható, de a napi középhőmérséklet előreláthatólag nem csökken az időszakos átlag alá.

Vízháztartási előrejelzés

Február végén az előző év azonos időszakához képest – az ország egészét tekintve – még mindig kissé szárazabb vízháztartási helyzet volt jellemző.

Az alábbi ábrákon időjárási forgatókönyvenként szemléltetjük a március havi vízháztartási helyzet várható alakulását.

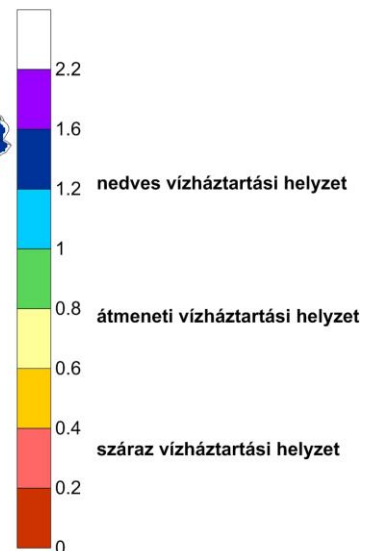
Az átlagosnál szárazabb márciusi időjárás esetén

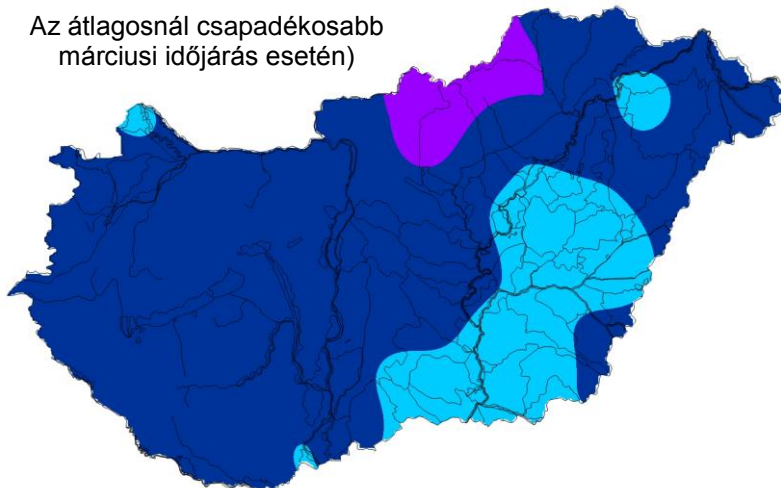
Átlagosan csapadékos márciusi időjárás esetén)

GVM

Az átlagosnál csapadékosabb
márciusi időjárás esetén)

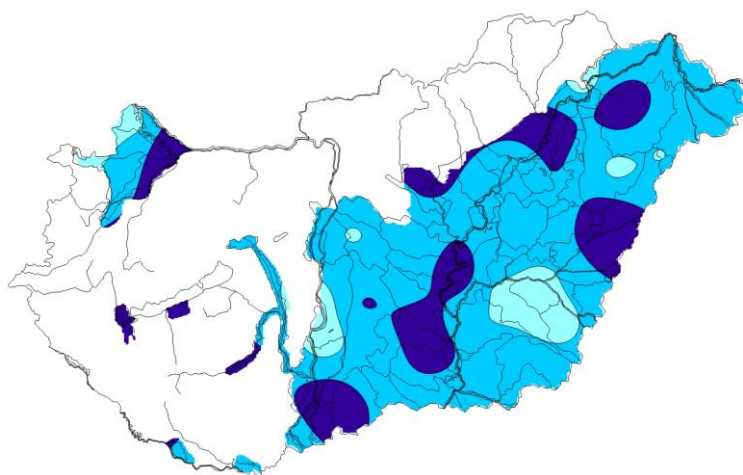

Várható belvízi kilátások

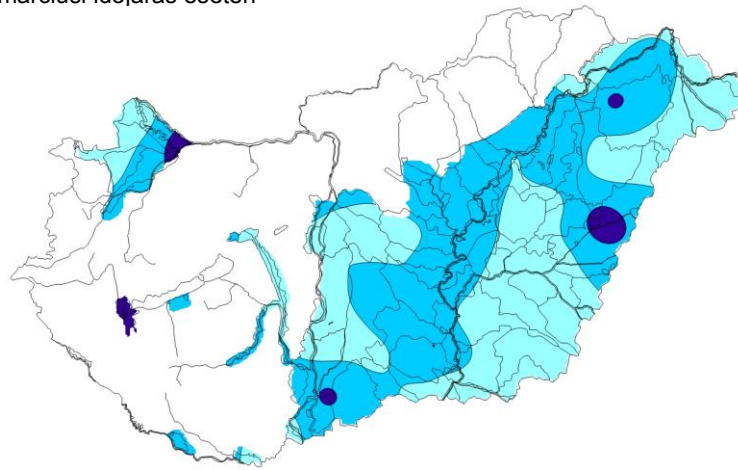
A hosszú távú meteorológiai előrejelzés szerinti március hónapban átlagosan csapadékos időjárásra lehet számítani. Márciusban a jelenlegi belvízi helyzet fennmaradására és elhúzódására kell készülni, de figyelembe véve a márciusban eddig lehullott, valamint az elkövetkező néhány napra előrejelzett csapadék mennyiségét és a felszín közeli talajrétegek telített állapotát, továbbá az év ezen időszakára – főleg a jelenlegi időjárási viszonyok között – jellemző párolgási értékeket az elöntött területek nagysága növekedhet is.

Az alábbi ábrákon időjárási forgatókönyvenként szemléltetjük a március havi belvízi helyzet várható alakulását.

A belvízindex alakulása az átlagosnál
csapadékosabb márciusi időjárás esetén

A belvízindex alakulása átlagosan
csapadékos márciusi időjárás esetén

PBI

